

Čís. 16454.

Předcházel-li mezi škůdcem a poškozeným pojištěncem spor o náhradu škody, počíná se promlčení náhradního nároku nemocenské pojišťovny podle § 246 zák. o soc. pojištění č. 221/1924 ve znění vládn. nař. č. 112/1934 Sb. z. a n. teprve pravoplatným skončením onoho sporu.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1937, R II 476/37.)

Žalující Okresní nemocenská pojišťovna v K. se na žalovaném domáhá žalobou podanou dne 2. března 1937 zaplacení 764 Kč 40 h s přísl., tvrdíc, že svému pojištěnci Hanuši K., který byl dne 25. července 1931 zraněn automobilem žalovaného a zranění dne 1. září 1931 podlehl, vyplatila na pojistných dávkách částku 1.509 Kč 40 h a že proto na ni přešel nárok na náhrady škody příslušící Hanuši K. do výše vyplacených dávek proti žalovanému, jenž byl uznán dne 20. ledna 1936 pravoplatně odpovědným za polovici škody. Proti žalobě namítl žalovaný mimo jiné promlčení žalobního nároku. Soud první stolice zamítl žalobu. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil soudu první stolice, aby po právní moci dále o věci jednal a znovu rozhodl. Důvody: Prvý soud zamítl žalobní nárok, maje za to, že je promlčen. Odvolací soud nesouhlasí s tímto právním názorem. § 1489 obč. zák. stanoví, že se každá žaloba o náhradu škody promlčuje po třech letech od doby, kdy poškozený zvěděl o škodě a osobě škůdcově. Počíná se tedy tříletá promlčecí lhůta skutečnou znalostí škody a škůdcovy osoby a tato znalost musí býti taková, aby vystačila k podání žaloby. Tomu tak jest, byly-li poškozenému známy skutečnosti, z nichž lze usuzovati na odpovědnost určité osoby a na výši škody. Tyto podmínky nebyly splněny, dokud nebyl spor Ck II 273/31, vedený u krajského soudu v O., pravoplatně skončen, poněvadž teprve tímto sporem byla rozřešena sporná otázka, zda poškozeného pojištěnce Hanuše K. stihá spoluzavinění na úraze ze dne 25. července 1931, a do jaké míry je žalobní nárok důvodem po právu. Souzená žaloba jest opřena o ustanovení § 246 zák. ze dne 9. října 1924, č. 221 ve znění zákona ze dne 8. listopadu 1928, č. 184 Sb. z. a n., podle něhož poskytl-li nemocenská pojišťovna pojistnou dávku za nemoci, pro který má pojištěnec zákonný nárok na náhradu škody proti osobě třetí, přejde tento náhradní nárok pojištěncův až do výše poskytnuté dávky — a dosáhla-li dávka nároku nebo převýší-li jej, tedy cele — na nemocenskou pojišťovnu, jež pak sama jest oprávněna vymáhati na třetí osobě náhradu, která na ni přešla. Ježto tudíž nemocenské pojišťovně náleží nárok jejího pojištěnce v rozsahu, v jakém přísluší jejímu pojištěnci podle zákona proti osobě třetí, nemohla žalující nemocenská pojišťovna podati žalobu, dokud nebylo pravoplatně rozhodnuto, v jaké výši jest hledíc na spoluzavinění poškozeného Hanuše K. jeho nárok proti žalovanému důvodem po právu a v jaké výši je po právu náhrada, která na ni přešla. Spor Ck II 273/31, vedený u krajského soudu v O., byl pravoplatně rozhodnut rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 20. ledna 1936 a ne-

zanikl tedy žalobní nárok promlčením, byla-li souzená žaloba podána dne 2. března 1937. Poněvadž se prvý soud pro svůj mylný právní názor v otázce promlčení nezabýval další námitkou žalovaného, že nároky na náhradu částek 117 Kč a 600 Kč nepřešly na žalující pojišťovnu, a otázkou přípustnosti kompensace, bylo odvolání vyhověno a rozhodnuto, jak se stalo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Jde o vymáhání postěžního nároku žalobkyně podle § 246 zák. o soc. poj. č. 221/1924 ve znění vlád. nař. č. 112/1934 Sb. z. a n. Žalovaný hájí názor, že i pro tento postěžní nárok platí tříletá promlčecí lhůta podle § 1489 obč. zák. a brojí jen proti právnímu názoru odvolacího soudu, že v souzeném případě žalobní nárok nezanikl tříletým promlčením. Rekurs není důvodný. Podle nauky i podle ustáleného rozhodování nejvyššího soudu (srv. rozh. č. 10745, 9755, 7102, 5701, 5409, 4389, 3419, 3082, 2607 Sb. n. s.) se podle § 1489 obč. zák. počíná tříletá promlčecí lhůta znalostí škody a škůdce, to jest osoby náhradou povinné tak úplnou a tak bezpečnou, že vystačí k podání žaloby (§§ 226 a 178 c. ř. s.). Nutno tudíž, aby byly poškozenému známy skutečnosti, z nichž lze usuzovati na odpovědnost určité osoby a na výši škody, které právě umožňují podati žalobu proti určité osobě a odůvodniti náhradní nároky. Nestačí tedy pouhá domněnka, nýbrž je třeba určité vědomosti, a to nejen o škodlivé události samé, nýbrž i o jejím škodlivém účinku a o osobě, která za škodu ručí. Že takové znalosti nabyta žalobkyně teprve na podkladě rozsudku nejvyššího soudu ze dne 20. ledna 1936, č. j. Rv II 33/34-2, dovedil odvolací soud správně. Stačí proto odkázati na jeho důvody, které dovolací soud schvaluje.

Čís. 16455.

I. Jestliže byl v exekučním usnesení omylem uveden jako vymáhající věřitel někdo jiný než pravý vymáhající věřitel a jiná výše vymáhané pohledávky, takže z něho nebylo možno seznati, že se týká právě pohledávky pravého vymáhajícího věřitele, je rekursní lhůtu počítati od doručení opraveného usnesení vymáhajícímu věřiteli.

II. Byly-li nemovitosti, které nebyly přiděleny jako rolnický nedíl, zatíženy pouze zákazem zcizení podle § 23 přídel. zák. č. 81/1920 Sb. z. a n. již před účinností malého přídelového zákona č. 93/1931 Sb. z. a n. (do 12. června 1931), lze vésti exekuci nuceným zřízením zástavního práva na dotčených nemovitostech i bez souhlasu Státního pozemkového úřadu (nyní ministerstva zemědělství).

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1937, R I 996/37.)

K II. srv. rozh. č. 12916, 10418 Sb. n. s.